

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 4 sierpnia 2023 r. znak (...) - (...) oraz z dnia 8 sierpnia 2023 r. znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił K. M. (1) prawa do zasiłku chorobowego odpowiednio za okresy: od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 31 lipca 2023 r. oraz od dnia 1 sierpnia 2023 r. do dnia 27 sierpnia 2023 r.

W uzasadnieniu obu decyzji organ wskazał, iż adresatce decyzji odmówiono prawa do zasiłku chorobowego za wspomniany okres po ustaniu zatrudnienia w (...) z uwagi na prowadzoną przez nią działalność gospodarczą, z czego wynika, iż posiada ona tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym i nie przysługuje jej prawo do zasiłku chorobowego, co wynika z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2780, zwaną dalej „ustawa zasiłkowa”).

K. M. (1) wniosła odwołania od obu decyzji domagając się przyznania zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 27 sierpnia 2023 r. Przyznała, iż podczas niezdolności do pracy jej działalność gospodarcza nie osiągnęła żadnych przychodów i kosztów, więc art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej nie znajduje zastosowania w jej przypadku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań wywodząc jak w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji.

Postanowieniem z dnia 23 października 2023 r. połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę prowadzoną pod (...), dotyczącą decyzji z dnia 8 sierpnia 2023 r. ze sprawą prowadzoną pod (...), dotyczącą decyzji z dnia 4 sierpnia 2023 r. Połączone sprawy dalej prowadzono pod (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

K. M. (1) była zatrudniona w ramach umowy o pracę w (...) od dnia 26 kwietnia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2023 r.

Niesporne , nadto zaświadczenie płatnika składek (akta organu - nienumerowane).

K. M. (1) dodatkowo była zatrudniona w ramach umowy o pracę w (...) od roku 2001 do końca października 2023r. Ponadto od dnia 6 kwietnia 2023 r. prowadziła własną działalność gospodarczą pod nazwą (...).

Niesporne, nadto imienny raport miesięczny k. 35-37; faktura k. 39; księga przychodów k. 40-41; przesłuchanie K. M. (1) w charakterze strony, k. 48-49.

W okresie od 1 lipca do 27 sierpnia 2023 r. K. M. (1) pozostawała niezdolna do pracy. W tym okresie jej stosunek pracy u pracodawcy (...) ustał, natomiast drugi pracodawca (...) wypłaciła K. M. (1) za ten okres zasiłek chorobowy.

Niesporne, nadto imienny raport miesięczny k. 35-37; przesłuchanie K. M. (1) w charakterze strony, k. 48-49.

W okresie spornym ubezpieczona posiadała tytuł ubezpieczenia chorobowego – umowę o pracę z (...) gdzie otrzymywała wynagrodzenie wyższe aniżeli wynagrodzenie minimalne. Organ rentowy nie kwestionuje kwot zasiłku chorobowego wypłaconego K. M. przez pracodawcę (...), z tytułu zatrudnienia u tego płatnika składek.

Dowód: przesłuchanie K. M. (1) w charakterze strony, k. 48-49; oświadczenie pełnomocnika organu na rozprawie, k. 48.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się uzasadnione, choć z innych przyczyn niż wskazane w odwołaniu i doprowadziło do zmiany zaskarżonych decyzji organu.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o korespondujące ze sobą dowody w postaci przesłuchania ubezpieczonej oraz zgromadzonych dokumentów w aktach zasiłkowych ubezpieczonej. Brak było podstaw do kwestionowania któregokolwiek z tych dowodów. W istocie zresztą okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne.

Istota sporu nie sprowadzała się jednak do kwestii czy w okresie od 1 lipca do 27 sierpnia 2023 r. K. M. przysługuje zasiłek chorobowy, ale w jakiej wysokości sporny zasiłek chorobowy przysługuje. Chodziło bowiem o to, czy podstawą wymiaru zasiłku chorobowego stanowi tylko wynagrodzenie wypłacane przez aktualnego pracodawcę ubezpieczonej, czyli (...), z którym w spornym okresie ubezpieczona K. M. pozostawała nadal w stosunku pracy, czy także wynagrodzenie wypłacane przez poprzedniego (dodatkowego) pracodawcę (...), z którym w spornym okresie ubezpieczona już nie pozostawała w stosunku pracy. Ten stosunek pracy ustał bowiem z dniem 30 czerwca 2023 r. Po tym dniu ubezpieczona pozostawała w jednym stosunku pracy z (...) i równolegle prowadziła własną działalność gospodarczą, która nie stanowiła jednak tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeśli niezdolność do pracy powstanie w czasie zatrudnienia i trwa nadal po jego ustaniu, byłemu pracownikowi nadal przysługuje prawo do zasiłku chorobowego. Od zasady tej ustawodawca wprowadził jednak wyjątki. Określone zostały one w art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z wymienionym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, m. in. wówczas, gdy osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2). Przepis art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej przewiduje też brak prawa do świadczenia po ustaniu ubezpieczenia chorobowego w przypadku posiadania przez uprawnionego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 13 ust. 1 pkt 1), prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 4), podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (art. 13 ust. 1 pkt 5) lub niespełnienia przesłanek z art. 4 ust. 1 ustawy (art. 13 ust. 1 pkt 3). W niniejszej sprawie organ rentowy, stwierdzając po stronie ubezpieczonej brak prawa do zasiłku chorobowego, powoływał się na wskazany wyżej art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej.

Stosownie do art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała m.in. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej przysługującej co do zasady osobom ubezpieczonym. Zasiłek chorobowy ma rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo - bez swojej winy - z uwagi na stan zdrowia pozbawionej możliwości zarobkowania. Jednak art. 7 ustawy zasiłkowej nie dotyczy ubezpieczonej i nie ma zastosowania w danej sprawie, gdyż K. M. w okresie spornym miała drugi tytuł ubezpieczenia chorobowego - stosunek pracy z (...) Od tego pracodawcy otrzymała zasiłek chorobowy w całym spornym okresie.

Zdaniem sądu przepis art. 7 ustawy zasiłkowej nie stanowi podstawy do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby, które osiągają dochód z innych źródeł stałych wynikających z podlegania powszechnemu systemowi ubezpieczeń (emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy etc) albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać gdyby z tego tytułu przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego z własnej woli nie uczyniły. Przepis art. 7 ustawy zasiłkowej ma zastosowanie wyłącznie wówczas gdy ubezpieczony pozostaje bez innego tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Sąd rozpoznający sprawę podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 7 maja 2003 r. III UZP 3/03, iż przepis art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej nie ma zastosowania, jeżeli pracownik zatrudniony jest jednocześnie u wielu pracodawców, wobec czego rozwiązanie stosunku pracy z jednym z nich nie powoduje ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Przepis ten nie dotyczy kontynuowania zatrudnienia, gdyż w takiej sytuacji nie dochodzi do ustania tytułu ubezpieczenia.

Z mocy art. 11 ust. 2 ustawy zasiłkowej ubezpieczenie chorobowe pracowników jest obowiązkowe, zatem zatrudnienie na podstawie umowy o pracę stanowi tytuł ubezpieczenia społecznego przez cały okres trwania stosunku pracy. Jeżeli pracownik jest zatrudniony równocześnie u kilku pracodawców, rozwiązanie stosunku pracy z jednym z nich nie powoduje ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Tytułem tym jest bowiem w dalszym ciągu zatrudnienie i tytuł ten istnieje do czasu rozwiązania stosunku pracy ze wszystkimi pracodawcami.

W niniejszej sprawie nie było istotne ustalenie czy prowadzona przez ubezpieczoną w okresie spornym działalność gospodarcza stanowiła podstawę dla zastosowania art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, ponieważ w okresie tym odwołująca się była zatrudniona w (...), posiadała pracowniczy tytuł ubezpieczenia chorobowego oraz został jej wypłacony zasiłek chorobowy. Zdaniem sądu istotą sporu było ustalenie, czy do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego K. M. (1) wlicza się także wynagrodzenie przysługujące od byłego pracodawcy (...) czy tylko wynagrodzenie przysługujące jej od aktualnego pracodawcy (...).

Spór nie dotyczy więc prawa do zasiłku chorobowego, lecz sposobu obliczania tego świadczenia.

Regulacja w tym zakresie zawarta jest w przepisach art. 36 - 47 ustawy zasiłkowej. Pracownikowi zatrudnionemu u kilku pracodawców przysługuje w razie niezdolności do pracy **jedno prawo do zasiłku chorobowego** i jeden zasiłek należny od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zasiłek ten oblicza się na podstawie wynagrodzenia uzyskiwanego u wszystkich pracodawców. Jeżeli pracodawcy należą do kręgu podmiotów wymienionych w art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy, są oni płatnikami zasiłku w częściach obliczonych od wypłacanego przez nich wynagrodzenia.

W okresie spornym jedynym pracodawcą ubezpieczonej była (...), więc do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego K. M. (1) wlicza się wynagrodzenie przysługujące jedynie za pracę u tego pracodawcy, co zresztą nie było przez organ kwestionowane, zaś zasiłek został ubezpieczonej wypłacony. Jednak sporne decyzje nie były prawidłowe, gdyż ubezpieczonej należał się zasiłek chorobowy, choć liczony od niższej podstawy – wynagrodzenia uzyskiwanego u aktualnego pracodawcy - (...) Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że ustalił, iż w okresie spornym do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego K. M. (1) nie wlicza się wynagrodzenia przysługującego od (...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

3. (...)

5.3.2024 r.

sędzia Joanna Szyjewska-Bagińska